

Klausos negalią turinčių asmenų socialinio dalyvavimo visuomenėje 2018–2020 metų veiksmų plano
1 priedas

**KLAUSOS NEGALIĄ TURINČIŲ ASMENŲ SOCIALINIO DALYVAVIMO VISUOMENĖJE 2018–2020 METŲ VEIKSMŲ PLANO
TIKSLAS, UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS, ASIGNAVIMAI IR ATSAKINGI VYKDYTOJAI**

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2018 metų asignavimai, tūkst. eurų				2019 metų asignavimai, tūkst. eurų				2020 metų asignavimai, tūkst. eurų				Atsakingi vykdytojai
		iš viso	iš jų		turtui įsigyti	iš viso	iš jų		turtui įsigyti	iš viso	iš jų		turtui įsigyti	
			išlaidoms				išlaidoms				išlaidoms			
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui		
	Tikslas – užtikrinti aktyvesnį asmenų, turinčių klausos negalią, socialinį dalyvavimą, didesnę savarankiškumą, plėtoti lietuvių gestų kalbos (toliau – gestų kalba) vartojimą ir užtikrinti klausos negalią turinčių asmenų socialinės integracijos priemonių įgyvendinimo tęstinumą.													
1.	Uždavinys – plėtoti gestų kalbos vartojimą	94	94	24		93,96	93,96	24		211	211	24		
1.1.	Priemonė – tirti ir norminti gestų kalbą	24	24	24		24	24	24		49	49	24		
1.1.1.	Veiksmas – atlikti gestų kalbos tyrimo ir vartojimo teisinio reguliavimo analizę, parengti rekomendacijas siekiant tobulinti gestų kalbos tyrimo, vartojimo ir vertimo paslaugų teikimo teisinį reguliavimą									25	25			Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM)
1.1.2.	Veiksmas – vykdyti gestotyros darbus	24	24	24		24	24	24		24	24	24		Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija,

														Lietuvos kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų ugdymo centras
1.2.	Priemonė – mokyti įvairias vartotojų grupes gestų kalbos ir darbo su klausos negalią turinčiais asmenimis specifikos	60	60			59,97	59,97			5	5			
1.2.1.	Veiksmas – vadovaujantis Bendraisiais Europos kalbų mokymosi, mokymo ir vertinimo metmenimis, parengti gestų kalbos metmenis pagal Europos Komisijos rekomendaciją „Sign languages and the common European Framework of references for Languages (Common Reference Level descriptors)“	5	5			5	5			5	5			Švietimo, mokslo ir sporto ministerija
1.2.2.	Veiksmas – rengti ir tobulinti neformaliojo gestų kalbos mokymo medžiagą įvairioms vartotojų grupėms	20	20			19,97	19,97							Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
1.2.3.	Veiksmas – organizuoti gestų kalbos ir darbo su klausos negalią turinčiais asmenimis mokymus (grupinius ir individualius) įvairioms vartotojų grupėms (artimieji, gaisrininkai, medikai, policininkai, asmeniniai asistentai, darbuotojai, kurie dirba kurčiųjų skėtinėse organizacijose ir tiesiogiai teikia socialinės reabilitacijos paslaugas klausos negalią turintiems	35	35			35	35							Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM

	asmenims, kitiems specialistams, asmenims, turintiems klausos negalią)													
1.3.	Priemonė – mokyti įvairias vartotojų grupes gestų kalbos ir darbo su klausos negalią turinčiais asmenimis specifikos									156	156			
1.3.1.	Veiksmas – rengti mokymo medžiagą gestų kalbos ir darbo su klausos negalią turinčiais asmenimis specifikos mokymams įvairioms vartotojų grupėms (artimieji, gaisrininkai, medikai, policininkai, asmeniniai asistentai, darbuotojai, kurie dirba kurčiųjų skėtinėse organizacijose ir tiesiogiai teikia socialinės reabilitacijos paslaugas klausos negalią turintiems asmenims, kiti specialistai, asmenys, turintys klausos negalią)									40	40			Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
1.3.2.	Veiksmas – organizuoti gestų kalbos ir darbo su klausos negalią turinčiais asmenimis specifikos mokymus įvairioms vartotojų grupėms (įvairūs specialistai, asmenys, turintys klausos negalią)									47	47			Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
1.3.3.	Veiksmas – rengti ir tobulinti mokymo medžiagą gestų kalbos vertėjų kvalifikacijai kelti									25	25			Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
1.3.4.	Veiksmas – organizuoti gestų kalbos vertėjų mokymus									16	16			Neįgaliųjų reikalų departamentas

[illegible]

1.5.1.	Veiksmas – pakeisti teisės aktus, kad būtų užtikrintas naujai kuriamų valstybės finansuojamų nacionalinių kino filmų pritaikymas klausos negalią turintiems asmenims (titruoti arba versti į gestų kalbą)													Lietuvos Respublikos kultūros ministerija
1.6.	Priemonė – skatinti valstybės ir savivaldybės institucijų bendradarbiavimą su klausos negalią turinčių asmenų organizacijomis rengiant apskritojo stalo diskusijas									1	1			Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
2.	Uždavinys – plėtoti, gerinti paslaugų kokybę ir prieinamumą asmenims, turintiems klausos negalią	239	89		150	187,95	87,95		100	164	164			
2.1.	Priemonė – gerinti gestų kalbos vertimo paslaugų kokybę, didinti jų įvairovę	43	43			41,95	41,95			1	1			
2.1.1.	Veiksmas – rengti ir tobulinti mokymo medžiagą gestų kalbos vertėjų kvalifikacijai kelti	20	20			19,97	19,97							Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
2.1.2.	Veiksmas – organizuoti gestų kalbos vertėjų mokymus	16	16			15,98	15,98							Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
2.1.3.	Veiksmas – vykdyti gestų kalbos vertėjų atestacijas	1	1			1	1			1	1			Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
2.1.4.	Veiksmas – parengti gestų kalbos vertimo paslaugų teikimo tvarkos aprašą													Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
2.1.5.	Veiksmas – atlikti tyrimą (išanalizuoti esamą situaciją, atlikti kaštų analizę) ir	6	6											Neįgaliųjų reikalų departamentas

	sukurti vienodą gestų kalbos vertėjų darbo organizavimo sistemą (darbo apmokėjimas, socialinės garantijos, darbo organizavimas, kad paslauga būtų teikiama darbo dienomis nuo 8 iki 20 val., savaitgaliais ir švenčių dienomis)													prie SADM
2.1.6.	Veiksmas – atlikti klausos negalią turinčių asmenų pasitenkinimo vertimo paslaugomis analizę (apklausą)					5	5							Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
2.2.	Priemonė – plėtoti informacijos teikimo, socialinių įgūdžių lavinimo, psichologinės pagalbos, socialinės reabilitacijos paslaugas asmenims, turintiems klausos negalią, ir jų šeimų nariams	46	46			46	46			153	153			
2.2.1.	Veiksmas – mokyti asmenis, turinčius klausos negalią, kompiuterinio raštingumo (naudojant išmaniąsias technologijas, prieinamas klausos negalią turintiems asmenims) kurčiųjų reabilitacijos centruose (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje)									59	59			Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
2.2.2.	Veiksmas – teikti psichologo paslaugas gestų kalba kurčiųjų reabilitacijos centruose (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje), sudaryti sąlygas teikti psichologo									48	48			Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM

[illegible]

	sveikatos paslaugų prieinamumą asmenims, turintiems klausos negalią													
2.4.1.	Veiksmas – užtikrinti galimybę gauti gestų kalbos vertimo paslaugą sveikatos priežiūros įstaigose													Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija
2.4.2.	Veiksmas – užtikrinti klausos sutrikimų turinčių asmenų aprūpinimą valstybės kompensuojamais individualiai pritaikytais kokybiškais klausos aparatais													Sveikatos apsaugos ministerija, Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos
3.	Uždavinys – užtikrinti informacinės aplinkos prieinamumą asmenims, turintiems klausos negalią	254,5	254,5			252,5	252,5			281,5	281,5			
3.1.	Priemonė – plėtoti universalaus dizaino taikymą	16,5	16,5			13,5	13,5			42,5	42,5			
3.1.1.	Veiksmas – parengti informacijos gestų kalba prieinamumo reikalavimus ir užtikrinti valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų interneto svetainių prieinamumą klausos negalią turintiems asmenims (pagrindinė informacija teikiama gestų kalba)	5	5											Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM, Informacinės visuomenės plėtros komitetas
3.1.2.	Veiksmas – parengti ir skleisti rekomendacijas dėl vertimo ir / arba titravimo paslaugų teikimo viešąsias paslaugas teikiančiose įstaigose ir renginiuose	1	1			3	3			2	2			Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
3.1.3.	Veiksmas – atlikti galimybių pritaikyti viešojo transporto aplinką analizę ir gerinti									30	30			Neįgaliųjų reikalų departamentas

	viešojo transporto informacinės aplinkos prieinamumą												prie SADM, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija
3.1.4.	Veiksmas – užtikrinti renginių, skirtų valstybinėms šventėms paminėti, vertimą į gestų kalbą (transliuojamoje televizijos laidoje ir renginio vietoje)	10,5	10,5			10,5	10,5			10,5	10,5		Lietuvos nacionalinis transliuotojas viešoji įstaiga „Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija“ (toliau – LRT), Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM, Lietuvių gestų kalbos vertimo centro teritoriniai skyriai
3.2.	Priemonė – užtikrinti televizijos laidų prieinamumą klausos negalią turintiems asmenims	238	238			239	239			239	239		
3.2.1.	Veiksmas – didinti transliacijų, verčiamų į gestų kalbą, laiką	43	43			44	44			44	44		LRT
3.2.2.	Veiksmas – didinti titruojamų transliacijų laiką	195	195			195	195			195	195		LRT
3.2.3.	Veiksmas – įtvirtinti informacinio prieinamumo didinimą klausos negalią turintiems asmenims, Kultūros ministerijos ilgalaikių strateginių kryptių dokumente numatant konkrečias priemones												Kultūros ministerija, Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM

3.3.	Priemonė – užtikrinti asmenų, turinčių klausos negalią, teisę dalyvauti rinkimuose													
3.3.1.	Veiksmas – asmenims, turintiems klausos negalią, pritaikyti rinkėjams skirtą informaciją													Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija
3.3.2.	Veiksmas – versti diskusijų laidas į gestų kalbą													Vyriausioji rinkimų komisija
3.3.3.	Veiksmas – versti diskusijų laidas į gestų kalbą arba titruoti													Vyriausioji rinkimų komisija
4.	Uždavinys – užtikrinti bendrojo lavinimo ir studijų prieinamumą asmenims, turintiems klausos negalią													
4.1.	Priemonė – plėtoti gestų kalbos mokėjimą švietimo sistemoje													
4.1.1.	Veiksmas – tobulinti gestų kalbos mokytojų kvalifikaciją													Švietimo, mokslo ir sporto ministerija
4.1.2.	Veiksmas – skatinti aukštąsias mokyklas sudaryti galimybę pasirinkti gestų kalbą kaip laisvai pasirenkamą dalyką													Švietimo, mokslo ir sporto ministerija
4.1.3.	Veiksmas – siekti, kad gestų kalbos pagrindai, kaip studijų programos dalis, būtų privalomi pedagogams, policininkams, medikams, gaisrininkams, psichologams, socialiniams darbuotojams													Švietimo, mokslo ir sporto ministerija
4.1.4.	Veiksmas – rengti mokymo priemonės, skirtas gestų kalbos, kaip gimtosios													Švietimo, mokslo ir sporto ministerija

	kalbos, mokymui, versti į gestų kalbą bendrojo ugdymo dalykų vadovėlius ir pateikti juos internete													
4.2.	Priemonė – užtikrinti vaikų teisę mokytis gimtąja gestų kalba													
4.2.1.	Veiksmas – organizuoti gestų kalbos kursus su kurčiaisiais dirbantiems pedagogams (dalykų mokytojams, auklėtojams, psichologams ir kt.)													Švietimo, mokslo ir sporto ministerija
4.2.2.	Veiksmas – tobulinti 40 valandų trukmės surdopedagogų mokymo programą, įtraukiant gestų kalbos mokymą, ir užtikrinti mokytojams, ugdančioms vaikus, turinčius klausos negalią ar naudojančius kochlearinius implantus, mokymus													Švietimo, mokslo ir sporto ministerija
4.2.3	Veiksmas – užtikrinti, kad bendrojo ugdymo mokyklose besimokantys klausos sutrikimų turintys vaikai gautų teisės aktuose numatytą švietimo pagalbą													Švietimo, mokslo ir sporto ministerija
4.3.	Priemonė – gerinti aukštojo mokslo, profesinio mokymo studijų prieinamumą asmenims, turintiems klausos negalią													
4.3.1.	Veiksmas – skatinti aukštąsias mokyklas diegti gestų kalbos vertimo ir konspektavimo paslaugų teikimą aukštosiose mokyklose													Švietimo, mokslo ir sporto ministerija
5.	Uždavinys – užtikrinti	5	5			7,99	7,99							

	operatyvią kompleksinę pagalbą šeimoms, kurių vaikui diagnozuotas klausos sutrikimas													
5.1.	Priemonė – stiprinti mobiliosios specialistų grupės „Klausa“ darbą	1	1			1,99	1,99							
5.1.1.	Veiksmas – parengti, išleisti ir platinti informacinį leidinį apie valstybės teikiamą pagalbą vaikui, kurio klausos sutrikusi	1	1			1,99	1,99							Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
5.2.	Priemonė – ugdyti tėvų, auginančių vaikus, kurių klausos sutrikusi, edukacinius gebėjimus	4	4			6	6							
5.2.1.	Veiksmas – organizuoti mokymus šeimoms, auginančioms vaikus, kurių klausos sutrikusi	4	4			5	5							Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
5.2.2.	Veiksmas – parengti tėvams metodines rekomendacijas, kaip ugdyti vaikus, turinčius klausos negalią, įtraukiant informaciją apie gestų kalbos mokymosi galimybę					1	1							Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
6.	Klausos negalią turinčių asmenų socialinio dalyvavimo visuomenėje 2018–2020 metų veiksmų planui įgyvendinti skiriamos valstybės biudžeto lėšos, iš viso:	592,5	442,5	24	150	542,4	442,4	24	100	656,5	656,5	24		